

David Harrower

# Kés a tyúkban

(Knives in Hens)

Fordította: Varró Dániel

Szereplők:

FIATAL NŐ, *napszámos*

CSIKÓS WILLIAM, *földműves*

GILBERT HORN, *molnár*

## Első jelenet

*Vidéki helyszín.*

*Kunyhó a falu szélén. Este.*

FIATAL NŐ      Nem vagyok én föld. Hogy volnék már föld? Milyen egy föld? Lapos. Vizes. Fekete az esőtől. Nem vagyok föld.

WILLIAM      Sose is montam.

FIATAL NŐ      Aszongya, föld vagyok, ahogy itt ülök.

WILLIAM      Aszontam, olyan vagy, akár egy föld.

FIATAL NŐ      Aszonta, föld vagyok, ahogy itt ülök.

WILLIAM      Aszontam, olyan vagy, akár egy föld. Akár egy föld.

FIATAL NŐ      Ugyanegy az.

WILLIAM      Köze nincs hozzá, asszony.

FIATAL NŐ      Ha olyan vagyok, akár egy föld, muszáj vagyok föld lenni akkor.

WILLIAM      *(nevet)* Nem kell még csak hajaznod se rája.

FIATAL NŐ      Hogyhogy?

WILLIAM      Csak mer nem kell.

FIATAL NŐ      Vagyok még más is? Tűz?

WILLIAM      Sár van a lábom helyén. Nem érzem.

FIATAL NŐ      ...Cipő? Ágy? Ajtó?

WILLIAM      Erre való, no... Akár.

FIATAL NŐ      Sose is hallottam.

WILLIAM      Akár, asszony. A hold olyan, akár a sajt. Akár a sajt. De nem az.

FIATAL NŐ      Járt maga odafönt? A hold az a hold. Mitől volna olyan, akár a sajt?

WILLIAM      Ezt szokják mondani. *(Hall valamit.)* Mi az? A lovak?

FIATAL NŐ      S akkor a sajt olyan, akár a hold?

WILLIAM      Eh. Megyek, megnézem őket. Mit riháncolnak úgy.

FIATAL NŐ      A sajt olyan, akár a hold?

WILLIAM      Nemtom tenálad jobban én se.

FIATAL NŐ      Tudom én azt.

WILLIAM      Olyan vagy te, akár bármi, amit kívánok. Aszondom, olyan voltál, akár egy föld. Olyan voltál, ahogy ott ültél. Most immár nem. Elmúlt. Most immár nem vagy olyan, akár ez a föld, ahogy ott ülsz.

FIATAL NŐ      Megmondom magának, milyen vagyok. Akár én, olyan vagyok, nem akár akármi más.

WILLIAM      Jó alakod van.

FIATAL NŐ Jó alakod van.

WILLIAM Jó alakod, no. Legjobb a faluban.

FIATAL NŐ Mi ez a föld? (*William megérinti a nőt.*) Mondja meg. Mi ez a föld?

WILLIAM Nem láttad te még ezt a földet.

FIATAL NŐ Valamiféle föld ez?

WILLIAM Nem sok tud róla a faluba.

FIATAL NŐ Merre van?

WILLIAM Messzi.

FIATAL NŐ Dolgozok én földeken mindenfelé.

WILLIAM Menjél el arra.

FIATAL NŐ Voltam arra már én.

WILLIAM Ez van a legmesszebb odakint. Az utolsó föld.

FIATAL NŐ Láttam én minden földet, ami van.

WILLIAM Jó föld ez. Jó a nagysága. Összes évem alatt egyszer nem láttam, hogy hamiskodott, csökönyösködött vagy fenekedett volna, akár a többi. Egy embernek, egy lónak meg egy ekének lett teremtve. Lapos ez, és jó egész a pereméig, ott kicsit lejt, de semmi, ami fáradságos. Jó a talaj és dús - úgyhogy ugyanúgy nő ki rajta a búza. Ha meg parlagon van, ami fű nő rajta, jó az is, egész környéken a legédesebb. Lovak megmondják neked legelés után. Nézzed meg, asszony.

FIATAL NŐ Odamegyek egy nap. Visszajövök, és elmondom magának, mit láttam.

WILLIAM Meg kell mosakodjak, mielőtt kimegyek a lovakhoz.

FIATAL NŐ (*elmenőben*) Többi asszony sajta lehet akár a hold. Az én sajtom akár a sajt.

WILLIAM Feküdtem ott azelőtt, és a lovak lassan legeltek körülöttem. Fölfele néztem egyszer, és egész testem kifordult. Egész mindenem körbe odaki a fűre. Piros volt. Vizes. Nyúlszívek tehénnyálba kötözve. Sose szóltam egy szót is. Felhők ugyanúgy szakadtak le rólam, amikor egy csikót húztam ki decemberbe. Csaknem kimúlt az immár. Mielőtt besötétült, visszavezettem őket, végig a falun az istállóig, fejembe még mindig avval a földdel. Mér jutott eszembe ez most? Gyerek voltam csak. Egész életemet éltem volna azon a földön, ha hagyják. Bűdös ez a sár.

## Második jelenet

*Nyílt tér*

FIATAL NŐ *be kezében kosárral.*

FIATAL NŐ A szél fúj. A nap süt. A búza nő. Az ég... A madár... repül. A felhők... A fa... Mit? Áll. A fa áll. Az ég... Az ég... A nyúl fut. A felhő... fut?... nő?... A levél a fán... lóg? Az ég... Az ég...

## Harmadik jelenet

*Szántóföld.*

WILLIAM *ingujjban, eszik.*

FIATAL NŐ *ül. Közöttük a fedetlen kosár.*

WILLIAM Beteg vagy?

FIATAL NŐ Nem.

WILLIAM Lázas?

FIATAL NŐ Asse.

WILLIAM Akkor mi? Valami lelt.

FIATAL NŐ Semmi se.

WILLIAM Láttalak.

FIATAL NŐ Eljöttem ide. Ennivalót hoztam magának meg az igáslónak.

WILLIAM Láttalak, ahogy ott álltál. Micsináltál?

FIATAL NŐ Nézttem. Nézttem egy...

WILLIAM Mit?

FIATAL NŐ Láttam egy... egy pocsétát, egy pocsétát, ami alatt látni lehet a földet. Tiszta vizű pocséta eső után. Látni a föld hasítékait alatta. Látni csibelábat. Látni a sütő napot. Van neve ennek?

WILLIAM Pocséta.

FIATAL NŐ Nem. Rendes neve.

WILLIAM A rendes neve: pocséta.

FIATAL NŐ Hogyan?

WILLIAM Egyenest még ide is, oda is, asszony. Még és nem állongálsz.

FIATAL NŐ A pocséta sötét, sárvíz. Semmit nem látni benne. Mi volt amit én láttam? Tiszta, ragyogó víz. Mi?

WILLIAM Pocséta. Az is pocséta. Megmontam. Sötét pocséta, tiszta pocséta. Ugyanegy.

FIATAL NŐ Elmásulnak a dolgok mindig amikor rájuk nézek.

WILLIAM Olyik. Olyik nem. Maradjál annál, amit tudsz. Legjobb úgy. Semmi állongálás, nézgelődés. Rajtaér a falu. És megszól. Tudod milyen falu ez.

FIATAL NŐ Nem tudok sokat. Nem eleget. Amikor a szél ezt csinálja a fával... *(Megrázza magát.)* Mi az? Van arra név? Mér csinálja? Egyenest a levelek alá látni olyankor. Nemtom szabad-e nézni. Mi az?

WILLIAM Megkaparítod azt majd. Megtudod majd. Kétkedel Istenben?

FIATAL NŐ Nem. Sose kétkedek Istenben.

WILLIAM           Fiatal vagy még, azér. Én nem. Megtudod majd. Hallasz? Ne többet erről. Micsináltál ma reggel?

FIATAL NŐ        Miután elment, két tyúkot leöltem és megettettem a többit. Egyiket odadtam egy zsák sóért, másikat tűz fölé lógattam száradni. Négy répát kihúztam a földből, és megmostam. Kútból friss vizet mertem. Maradék faggyúból gyertyát öntöttem. Kunyhó földjére ledobtam egy kést. Bőrt csáváztam. Magvakat sütöttem vajban, és eltettem a mártást. Téli ágyunkhoz takarót szőttem. Hajamból a nyüveket kifésültem. Térdre borultam és imádkoztam. Kezemet bámultam. Enni hoztam magának meg a lónak.

*William eszik, felhúzza a szemöldökét a ledobott késnél, ránéz a lóra.*

WILLIAM           Keményen dolgoztattuk egymást napkelte óta. Te nem eszel?

FIATAL NŐ        Majd nézem magát én. Jobb az. Ló eszik így.

*WILLIAM egy rágó lovat utánoz - hátborzongatóan.*

FIATAL NŐ *nevet.*

WILLIAM           Egy dolgot lelsz, ami mindenkibe közös. Mindenki szeret enni. Sose találkoztam emberrel vagy asszonnyal, aki ne. Még azok a máshova valók, azok is szeretnek.

FIATAL NŐ        Ez az, ami a fejébe van, amikor szánt? Ez az, amit lát? Más helyeket. Más embereket. Enni.

WILLIAM           Minden földműves belefárad, hogy lefele nézzen a földre. Fekete. Fáj a hátnak, a nyaknak. Balra néznék, jobbra néznék, lehullanának. Fölfele nézek az égre. De fáj a nyakamnak, a szememnek.

FIATAL NŐ        Nem jó oda sokat fölfele néznünk.

WILLIAM           Tudom én azt.

FIATAL NŐ        Isten mindenre figyel. Mindent lát. Övé a neve mindennek.

WILLIAM           Így van. Itt van az arcunk az északi felünkön, hogy egyenest csak előre nézzünk.

FIATAL NŐ        Oda kell néznünk csak a mi földünk meg az ő ege közt. Örülök, hogy mink vagyunk.

WILLIAM           Hogy micsodák vagyunk mink?

FIATAL NŐ        Hogy mink hitestársak vagyunk. Ha nem magával esküdök meg, valaki mással esküdtem volna, de az másféle volna. Montam én azt, amint megláttam magát.

WILLIAM           Tölts egy kis tejet.

FIATAL NŐ        Szeretem puszikálni a dorongját.

WILLIAM           Nesze. Egyél.

## Negyedik jelenet

*Kunyhó előtt.*

*Nagyon kora reggel.*

FIATAL NŐ *a férfit szólongatva az istállóhoz sétál.*

FIATAL NŐ William? William?

WILLIAM Ss. Ss. Úgy. Jól van már. Csöndesen.

FIATAL NŐ William, William, itt-lesz-e-majd? William, William, ott-lesz-e-majd?  
(*Belép.*) William!

WILLIAM FOGJAD BE A SZÁJADAT, ASSZONY, VAGY ISTENRE MONDOM, ÉN FOGOM BE NEKED!!! Asszony?... Amit az esküvőnk napján montam. Nem jössz be az istállóba szó nélkül. Lovakba teszi a félszet. Nem tudják, mi az. Megrémíti őket.

FIATAL NŐ Bocsánat, William... Mikorig nem jöhetek be?

WILLIAM Nem beszélek lovak helyett. Lehet, hogy még egy nyárig. Bízniuk kell a szagodban. Meg a hangodban. Mindegyiknek.

FIATAL NŐ ...Merre van?

WILLIAM A leghátsó rekeszben.

FIATAL NŐ Üres volt az ágy. És hideg.

WILLIAM Majd egész éjjel idekint voltam.

FIATAL NŐ (*beljebb jön*) Mi az...?

WILLIAM Maradj ott! Ez a kanca, bajban van. Rázkódik.

FIATAL NŐ Utolján van?

WILLIAM Nem. Van benne egy csikó.

FIATAL NŐ Ennyi csak?

WILLIAM Először van ez neki, asszony.

FIATAL NŐ Ugyanilyen gyors legyen, amikor én hordom a mi elsönket.

WILLIAM Eridj be, asszony. Hideg van.

FIATAL NŐ Tudja, melyik volt?

WILLIAM Az ott. Montam neki, hogy hagyja békibe. (*Lóhoz.*) Tudod te, hogy ezt montam. Hagyjad békibe. Utolsó eset, hogy bíztam ebben. No eridj be.

FIATAL NŐ Bejön maga is?

WILLIAM Megmontam. Kellek itt neki.

FIATAL NŐ Nem csinálja most, igaz?

WILLIAM Nem. De nem hagyom itt. Nem tudja, hol van. Kislány csak.

FIATAL NŐ Lovakkal akar maga lenni, nem énvelem. Lakjon ebbe az istállóba.

WILLIAM Ilyen vagyok, asszony. Tudod te azt jól.

FIATAL NŐ Falubeli legényeket fogadhatna magának.

WILLIAM Nem kellene. Ezek nem akármilyen lovak. A legények igen. Te vagy az, aki kell mellém. És te megteszed. No eridj, és egyél. Te végzed ma el a munkámat.

FIATAL NŐ Minek kell meglennie?

WILLIAM Tudnod kéne azt. Búza. Őrletni kell.

FIATAL NŐ El kell menjek a malomba?

WILLIAM Én itt maradok veled.

FIATAL NŐ Azt akarja, hogy kimenjek oda?

WILLIAM Megmontam.

FIATAL NŐ ...Máma?

WILLIAM Mind megrohadjon és megvesszünk éhen, azt akard? He? Szekér meg van rakva. És vigyed oda ezt a pernahajdert. *(Lónak.)* Takarodjál.

FIATAL NŐ Aszongyák, megölte a feleségét meg a gyereket, akivel viselős volt. És vannak elveszett emberek és asszonyok, akik macskák meg kecskék meg majmok immár. Piacról piacra járnak, együtt hálnak, és ételér dalolnak.

WILLIAM Tudja, hogy az enyim vagy. Tudja, micsinálnék veled.

FIATAL NŐ Kislány korom óta mesélik a molnárt.

WILLIAM Gyűlölnöd kell csak. Ez az amit vár. Minden csontoddal. Gyűlöljed. Falusi szokás.

FIATAL NŐ Gyűlölöm.

WILLIAM Még egyszer.

FIATAL NŐ GYŰLÖLÖM.

WILLIAM Erősebben!

FIATAL NŐ GYŰLÖLÖM!! Kimutatod, hogy félsz, ezzel kezdődik. Összes molnárt utálom, aki van. Tóba dobom őket, és nézem, hogy a testük felpuffad és megbüdösödik.

WILLIAM Most jó. Véka tizenegyedét kapja. Nem lothat többet. Megmondod neki: tűrjed fel az ujjadat, molnár.

FIATAL NŐ Tűrjed fel az ujjadat, molnár!

WILLIAM ...mikor méri a lisztet. Véka tizenegyedét. A gazember. És tartsad a szemedet rajta. Tartsad a szemedet a búzákon.

## Ötödik jelenet

*Malom.*

*Folyó lágy hangja.*

FIATAL NŐ *nagy erőlködéssel leemeli az első zsák búzáat.*

GILBERT HORN *megjelenik, figyel. A nő észreveszi, de folytatja.*

GILBERT Kell segítség a zsákokkal?

FIATAL NŐ *(hangosan)* Hagyjon békibe, ember!

GILBERT Azt kérdeztem, kell-e segítség a búzáddal?

FIATAL NŐ Nem. Nem kell a maga segítsége.

GILBERT Úgy sokkal...

FIATAL NŐ Magam csinálom!

GILBERT Első eset, hogy itt vagy.

FIATAL NŐ Tudom, minek kell meglennie.

GILBERT Tudod, hogy hosszú és üres munka akkor. Hol az urad? Betegen, tehetetlenül fekszik az ágyban?

FIATAL NŐ A földeken van, tolja az ekét, egészséges és erős.

GILBERT Tudja, hogy az asszonya szép kis erő maga is. Hogy elküldi egyedül.

FIATAL NŐ Nem küldve vagyok, malmos. Jöttem. No csinálja, hogy forogjon az a kő. Meg akarok lenni gyorsan.

GILBERT Gyere és mondd meg neki magad. Gyönyörű, mi? Meg akarsz lenni gyorsan? Mondjad meg neki. Saját magának forog csak a kő. Senkire se hallgat. Még egy asszonyra se, aki egyedül van. Leülsz és vársz, ahogy mindenki más. Az urad nem mondta ezt neked?

FIATAL NŐ Hova megy a búza?

GILBERT Oda. Megnyitom én a folyót a keréknek. Eridj be a házamba. Tűz van ott, és zsámoly, amire leülhetel.

FIATAL NŐ Itt maradok.

GILBERT Öreg ez a kő. Időbe tellik.

FIATAL NŐ Itt, ahol vagyok, aszontam.

GILBERT Ha forogni kezd, nem akarod, hogy füled legyen.

FIATAL NŐ Itt maradok, amíg nem látom a lisztemet.

*A férfi elmegy. A kerék forogni kezd. A zaj erősödik, süketítővé válik. A nő tűri, rázkódik, kezét a fülére teszi. Végül kirohan.*

## Hatodik jelenet

GILBERT *háza.*

*A férfi egy asztalnál ül.*

FIATAL NŐ *odajön az ajtóhoz.*

FIATAL NŐ Fáztam odabent.



GILBERT Akarsz egy kis sört? Egy hörpintést. *(A nő megrázza a fejét.)* Bejössz vagy kint maradsz?

FIATAL NŐ Maradok, ahol vagyok.

GILBERT Nem bánod, ha iszok egy kortyot?

FIATAL NŐ Nem bánom, akármit csinál. Maga háza.

*A férfi iszik, majd hangosan ásít.*

GILBERT Aaaaauuuhhhh. Ó... munka... munka... munka...

FIATAL NŐ Beletörhet a dereka, kő csinál mindent.

GILBERT He?

*Csönd. A férfi iszik.*

Különleges emberek lesznek molnárok csak. Akik keményen dolgoznak. Egyedül. Falunak sejtelve sincs róla, miképpen.

*Hosszú csönd. Végül az ajtóra mutat.*

Látod azt? Ott. Ott. Neve is van. Tudod a nevit? Ajtórönk. Ez az én ajtórönköm... Nem ez az, amit képzelsz a falud?

FIATAL NŐ Mit?

GILBERT Ha egy dolognak neve van, haszna is van.

FIATAL NŐ Nemtom miről... Nem vesz rá, hogy ezt az ajtót becsukjam, molnár.

GILBERT Akasszad meg a hideget, befagy a „házam.”

FIATAL NŐ Látni akarom a búzámat.

GILBERT Senki se viszi el.

FIATAL NŐ Öt zsákkal jöttem...

GILBERT Meg lett számolva jól.

FIATAL NŐ Öt zsákkal megyek el.

GILBERT Hogy vehetném el, amíg itten ülök?

*Föláll még italért. Halkan fütyülni kezd. A nő egyre idegesebb lesz, figyeli a búzáját, figyeli a férfit.*

FIATAL NŐ Hagyja abba! Hagyja abba!

GILBERT He?

FIATAL NŐ Idehívom az uramat magának, ember! Aszontam, hagyja abba!... Mit nevet? Elég!

GILBERT No látom, te is a föld alatt lakol. Szemedbe por van, napszámos. Verdes a szájad a szélben. Tárva a füled. Lapátok teletömték Gilbert Horn nevével. Mi peshed ott neked?

FIATAL NŐ Nem peshed ott semmi.

GILBERT            Nem? Nem az ördögösség, ami van nekem? A halálbűbájok? Nem, hogy milyen növényeket kell szedni különlegesen? Nem, hogy melyik csontokat meg állatok és madarak szemeit kell eltenni és porrá törni? Semmi a feleségemről meg a gyerekemről? Nem, hogy megöltem mind a kettőt? Nem, hogy nincsen családom? Semmi ebből ottan?

FIATAL NŐ           Sátánfajzat.

*Elkezd lassan kihátrálni.*

GILBERT            Hova mégy, szaragyú?

FIATAL NŐ           Messzi a gonoszságától, gazember!

GILBERT            Halál az a falu. Semmi se.

FIATAL NŐ           Nem veszem le a szememet magáról, ember. Nem fordítok hátat. Hozzám nyúl, meghal.

*A férfi elfordul, megint leül. A nő már majdnem kint van.*

GILBERT            ...Hozzámentél ahhoz a Csikós Williamhez, igaz?

*A nő megdermed.*

                         Vele osztod meg az ágyadat. A falusi földtúróval. Csikós Williammel...

FIATAL NŐ           Nem. Nem.

GILBERT            Nem?

FIATAL NŐ           Hagyja őt békibe.

GILBERT            Nem így hívják? Csikós William.

FIATAL NŐ           Williamnek hívják.

GILBERT            Én azt hallom, Csikós William.

FIATAL NŐ           Ilyet ne mondjon.

GILBERT            Emígy hívja legtöbb a faluba.

FIATAL NŐ           Hazudik.

GILBERT            Hallom őket. Csikós William...

FIATAL NŐ           Hazudik!

GILBERT            És Csikós asszonykája.

FIATAL NŐ           Szembeköpöm őket, akik ezt mondják.

GILBERT            Azt hallom, szerelmes a kiscsikóiba, azér.

FIATAL NŐ           Nem...

GILBERT            Nem?... Egyikbe csak? Különleges csikó?

FIATAL NŐ           ...Irigység ez.

GILBERT            Irigység? Régtől nem hallottam már ezt. Falu megmondja neked, mi az?

FIATAL NŐ           Persze.

GILBERT            Hogyan irigység ez?

FIATAL NŐ           Irigykedik miránk odaátra. Falubeliekre.

GILBERT Irigykedek terád, meg Csikósra, meg a többire, aki ott lakik azon a döglött helyen? A peshedt életüket? Hogyan irigykedek?

FIATAL NŐ Tudom én azt. Ahogyan néz. A szemével. Akár a gonosz.

GILBERT Csináljad.

FIATAL NŐ Mit?

GILBERT Irigykedjél.

FIATAL NŐ Nemptok.

GILBERT Mér?

FIATAL NŐ Nincsen nekem. Ökör.

GILBERT Ez az, amit mondanak.

FIATAL NŐ Kik?

GILBERT Ez az, amit láttál?

FIATAL NŐ Mit?

GILBERT Lovak jönnek először nála.

FIATAL NŐ Nem. Engem szeret először.

GILBERT Először.

FIATAL NŐ És örökösen.

GILBERT Nem fogod majd szeretni akkor?

FIATAL NŐ Szeretem a szerelmet. Gonosznál jobban.

GILBERT Nem szereted, hogy Csikós Williamnek hívják?

FIATAL NŐ Aszontam, hagyja ezt a nevet.

GILBERT Nem szereted a Csikós Williamet.

FIATAL NŐ NEM. Nem.

GILBERT Tessék, itten van akkor.

FIATAL NŐ Hol?

GILBERT Mi hatalmad van mások nyelve fölött?

*A nő elmegy.*

## Hetedik jelenet

*Kunyhó.*

WILLIAM *jön, FIATAL NŐt ott találja.*

WILLIAM Zsákokat otthagytad, asszony?

FIATAL NŐ Molnár köve öreg és gyenge. Álltam és fáztam, amíg ő üldögélt.

WILLIAM Összes búzám annál a molnárnál maradt...

FIATAL NŐ           Mi búzánk holnap is, William.

WILLIAM            És hogyan alszok ma este.

FIATAL NŐ           Aludni fogunk. Lovat, szekeret fogod aztán holnap. Liszt megőrletik addig. Készen lesz.

WILLIAM            Én menjek vissza, azt akarod?

FIATAL NŐ           Majd én a kancával maradok. Vagy kimegyek a földekre.

WILLIAM            Vissza, hogy ott leljem, ahogy ül és nevet.

FIATAL NŐ           Nem. Ismeri magát. Tudja, micsinálna vele.

WILLIAM            Nem? Nem nevet? Molnár, aki semmit se csinál. Lábánál öt zsákunkkal fenekel ottan. Aki ekét sose tol, földet sose túr. Kezével turkál a búzába, amit növeltünk. Odadtunk neki mindent, amit akar. Molnár, aki irtózik a földtől. Nem nevet, asszony? Bementél a házába?

FIATAL NŐ           Álltam és fáztam, amíg ő odabent ült.

WILLIAM            Hely, amit sose hagy el. Ahol ül és jár a szája.

FIATAL NŐ           Csak jár és jár.

WILLIAM            Következő a malmába megy, vele is ezt csinálja majd. Jár nekik a szája a földművesről, meg az asszonyáról, aki eliszkolt, mikor megrémült.

FIATAL NŐ           Nem iszkoltam.

WILLIAM            Asszonyról, aki otthagya a búzát. Ez ő, a bitang molnár, jár majd a szája mirólunk. Nem lehet hogy én menjek vissza, asszony. Megvolt a gyűlöleted feléje. Hova tűnt? Félelem már csak. Hol a gyűlölet?

FIATAL NŐ           Megvolt. Odafele. De ez ő. Közelről. Ahogy néz.

WILLIAM            Mer látja, ami neki sose lesz.

FIATAL NŐ           Mit?

WILLIAM            Jó erős feleséget. Tudom én azt, asszony. Nem kell mondanod azt. Rajtad volt a szemem évekig. Néztelek ahogyan cseperedtél. Kiszemeltelek, hogy te legyél az asszonyom. Aki ugyanúgy dolgozik, ahogy én. Aki ugyanúgy verejtékezik, ahogy én. Aki arra fülel csak, ami helyes. Kőre fülel, nem a molnárra. Csak a szája van annak a molnárnak. Hogy meséljen vele álló nap és álló este senkihez se. Semmi az. Eridj most vissza immár. Eridj. Legyél az asszonyom.

## Nyolcadik jelenet

*Vidéki táj.*

FIATAL NŐ      A nap melegíti a fűjő szelet. A szél az ég elé tolja a felhőket. Fekete felhő esőt hoz. Fehér felhő... A madár a fehér felhő előtt repül - a fára. A fa - fa. A madár... Egy madár. Egy szép, kettő ép, három bús, négy dús, öt beteg, és hat halott. Halott madár, nem száll már. A szél a nap elé tolja a fehér felhőt. Fehér felhő... A nyúl fut a földön. A nyúl ennivaló. A madár - a fa... elveszti a madarat. eltűnt a madár. A szél letolja a fehér felhőt a napról. Fehér felhő... Fehér felhő...

## Kilencedik jelenet

*GILBERT háza.*

*GILBERT az asztalnál ül, papírra ír egy töltőtollal.*

*FIATAL NŐ megjelenik, a küszöbnél marad. Nézi a férfit és a tollat. Végül GILBERT felnéz, ránéz a nőre.*

GILBERT      Öt még mindig. Megszámoltad? Öt van ott még mindig, he?

*Szünet.*

Utolsó zsákot őrli.

FIATAL NŐ      Láttam én azt.

GILBERT      Hova mentél?

FIATAL NŐ      Más dolgom volt. Nem állhattam itt, időmet vesztegetni. Hallgatni fecsegést semmiről.

GILBERT      Nem kell sokat állnod már.

*Hosszú szünet.*

FIATAL NŐ      Új kő, az kellene magának, molnár. Haza akarok érni, mielőtt fekete lesz az ég.

GILBERT      Kőfaragó majdnem kész az újjal. Ha elkészült, az emberek a falutokból kihengerítik ide nekem.

*Megint írni kezd.*

FIATAL NŐ      ...Mi van ott magának?

GILBERT      Mi?

FIATAL NŐ      ...az.

GILBERT      Ez? Nem tudod, mi ez? Toll. Töltőtoll.

FIATAL NŐ      Mit akar maga avval?

GILBERT      Piacon adta el nekem egy vándormuzsikus.

FIATAL NŐ      Haszontalan botra költött kosztpénz.

GILBERT Megéri az árát.

FIATAL NŐ Tőlünk lopott liszt, az vette meg magának.

GILBERT Nézzed a tűzfény hogy csillog rajta.

FIATAL NŐ Mi az magának - eteti?

GILBERT Nem.

FIATAL NŐ Melegíti?

GILBERT Jó kis súly a kézben.

FIATAL NŐ Pazarlás.

GILBERT Írok is vele.

FIATAL NŐ Mit?

GILBERT Írok... vele...

FIATAL NŐ Mit ír?

GILBERT Amit csinállok.

FIATAL NŐ Búzátlörök. Nem örlök búzátl. Búzátl örlök. Nem örlök búzátl.

GILBERT Többet annál.

FIATAL NŐ Uraság új játéka ez bizton. Ő írnl le csak a semmit, amit csinál. Maga akar immár az uraság lenni, molnár?

GILBERT Több életem van, mint búzátl. Azt írom le, ami idebent van, a fejembe. Nap végén, minden nap. Innentől... idáig.

*Főlemel egy köteg papírt.*

Nézd csak, mennyi van itt belőlem. Meg tudom mondani, mi volt a fejembe tegnap, vagy... utolsó télen, és legtöbb napon azóta.

FIATAL NŐ Gonosz fortély ez akkor.

GILBERT Gonosz?

FIATAL NŐ Megérett a tűzre.

GILBERT Gonosz - ez? Hogyan?

FIATAL NŐ Isten az, aki a fejünkbe teszi a dolgokat, és ő az, aki kiveszi őket onnan. Bűn megtartani őket.

GILBERT Napszámos, nem lehet, hogy azért adta ezt nekünk az Isten...

FIATAL NŐ Nem nekünk.

GILBERT ...hogya többet tudjunk a világról?

FIATAL NŐ Gonosz egy botot csinált maga.

GILBERT Meg tudom mondani, kik jöttek a malmomba, kik álltak odakint, kik jöttek be egy italra, kik nem szóltak egy árva szót se, kik káromoltak mindétre, kik álltak meg a küszöbömnél, kik reszkettek úgy Gilbert Horntól, hogy megfordultak és visszafutottak a faluba az uruk... (Ír.) ...lovával és szekerekével.

*Szünet. A nő észreveszi.*

FIATAL NŐ Vegye le azt onnan!

GILBERT Tinta száraz már.

FIATAL NŐ ... Égesse el akkor. Csinálja, gazember! Dobja bele a tűzbe.

GILBERT Áldom őt, hogy nem születtem abba a faluba. Sötét odú az. Anyádból kihúzza vénebb vagy, mint amikor meghalsz. Öregek állnak az ágy végénél, és késsel csapolják le a vért. Sötét éjszaka marad a csontjaid körül. Szemedet kiveszik, és hideg kavicsokat hagynak az üregekben.

FIATAL NŐ Gonosz, mocsokszavaktól bűzlik, ember!

GILBERT Gonosz - mi mást mondhat egy falusi szemben egy emberrel, akinek szeme és nyelve van, akik bizalmas barátai? Emberről, aki lassan és közelről nézi a világot összes nevéért, ami van. „Fekete lesz az ég?” Fölöttem nem. Másik ég alatt lakok én.

FIATAL NŐ Föld az, ami alá tesszük majd - amivel betemetjük majd. Betömni azt a száját.

GILBERT Te leszek akkor. Föld alatt. Semmit se látok ki kavicsszemekkel. Semmit se látok.

FIATAL NŐ Látok én.

GILBERT Semmit se tudok.

FIATAL NŐ Látok én. Tudom, amit látok.

GILBERT Út. Sár. Ló. Itt. Ott. Ég...

FIATAL NŐ Többet látok annál. Neveim vannak legtöbb dologra Isten világában.

GILBERT Mondjad meg nekem, mire.

FIATAL NŐ Nem mondok magának semmit. Nem adom magának, ami a fejembe van.

GILBERT Bűzlik a szartól, azér.

FIATAL NŐ Vannak dolgaim... vannak dolgaim. Nem mondom őket.

GILBERT *előre hajol, az asztalnak a nőhöz legközelebb eső oldalára teszi a tollat.*

GILBERT Akkor írdad őket.

FIATAL NŐ Nem nyúlok ahhoz a...

GILBERT Írdad, amit a malmomba jövet láttál. Mutassad meg, hogy több a falu, mint parasztok peshedő szarral a fejükbe.

FIATAL NŐ Megkövezik ezér.

GILBERT Persze...

FIATAL NŐ Meg akar lenni kövezve? Megmondom nekik.

GILBERT Nem tudol írni.

FIATAL NŐ Tudok írni, gazember!

GILBERT Bizonyítsad be. *(Nő megrázza a fejét.)* Hogyan gonosz ez? Írdál.

FIATAL NŐ Kréta volt nekünk.

GILBERT           A toll jobb kréta.

FIATAL NŐ        Nem kap a fejemből semmit azér se.

GILBERT           Mit fognék csinálni? Csak tinta papíron.

FIATAL NŐ        Nemtom. Valamit.

GILBERT           Miután írsz, beleteszem a tűzbe.

FIATAL NŐ        Cselvetések ezek.

GILBERT           Magaddal viszed akkor. Vigyed haza. Mutasd meg Csikósnak, mit tudol.

FIATAL NŐ *habozik.*

FIATAL NŐ        Nem... Mér akarja ami idebent van? Enyimé az.

GILBERT           Honnan tudná meg akárki? *(Csönd.)* Tudol írni, he?

FIATAL NŐ        Montam, hogy tudok.

GILBERT           Adjál nekem valamit, ami odakint van akkor. Amit az egész falu tud.

FIATAL NŐ        Mit akar, molnár?

GILBERT           ...A nevedet.

*Csönd. Végül a nő odamegy az asztalhoz. A molnár papírt tol felé.*

FIATAL NŐ        Semmi cselvetés.

GILBERT           Semmi.

*Nehezen birkózik meg a tollal. Elszántan.*

FIATAL NŐ        Megmutatom magának, hogy nem vagyok szaragyú.

*Felemeli a papírt, hogy a férfi el tudja olvasni.*

GILBERT           Mondok én valamit, csődörné. Gyönyörűen vagy elnevezve.

*Egymásra néznek. A férfi feláll. A nő visszahátrál az ajtóhoz a papírral.*

Kész a liszted. El kell hogy vegyem a részem.

## Tizedik jelenet

### *Kunyhó*

WILLIAM           Asszony itt van. Gyilkos molnárral bajmóldik még? *(Megrázza a fejét.)*  
 Lovat bekötötte, ahogy kell? *(Bólint.)* Öt zsákunkkal visszajött? *(Bólint.)*  
 Liszten rajta tartja a szemét? *(Bólint.)* Akar egy tál ételt? *(Fejrázás.)* Pelyva  
 befuramodik neki mindenhova majd. Érzi, ahogy a bőre alá nő. Vízet talál,  
 hogy mosakodjon. Hálás lesz az ura kezének.

*Nő a vízhez megy. Fáradtan végignézi magán, halkán sikkant, amikor meglátja a fekete  
 foltokat a keze hüvelyk- és mutatóujján.*

FIATAL NŐ        Áu!

WILLIAM           Mi van, asszony?



FIATAL NŐ *megdermed.*

FIATAL NŐ Szikra. Tűzből. Mehetünk egyenest az ágyba, William.

WILLIAM Semmi mosdás?

FIATAL NŐ Nem venne magára durvaságot és verejtéket egy éjszakáig?

WILLIAM *szeme elvékonyodik, vigyorog.*

WILLIAM Ennél se mondtál jobbat, mióta egybekeltünk.

FIATAL NŐ Feküdjön le. Mindjár jövök.

*Férfi átmegy az ágyhoz. Nő bemártja az ujját a vízbe, dörzsölni kezdi. WILLIAM füttyülve vetkőzik, lefekszik az ágyra. Gilbert nevető látomása jelenik most meg, vakító fehér molnárkötényben. Lábánál egy zsák liszt.*

WILLIAM Jössz már, asszony?

FIATAL NŐ Ottan vagyok, William, ottan...

*FIATAL NŐ lehunyja a szemét, megpróbál megszabadulni a látomástól. Kézdörzsölés, WILLIAM füttyülése, GILBERT halk nevetése egyszerre hallatszik.*

Hogy van a kanca, William?

WILLIAM Jobban van...

FIATAL NŐ Ó, Édes Úristen az Égben...

WILLIAM Montál valamit, asszony?

GILBERT *eltűnik.*

FIATAL NŐ Lefekvés előtti imádság, William.

WILLIAM Legjobb amit mondhatol. Egyszer itt vagy alul, Isten nem segít.

*Röhög a buja szellemességén. Ujjak tiszták, nő lefekszik az ágyba.*

## Tizenegyedik jelenet

*Ugyanott.*

*Alkonyat előtti sötétség. GILBERT látomása visszatér. Lisztet vesz ki a zsákból, összeüti a tenyerét. Hatalmas lisztfelhők a levegőben. FIATAL NŐ moccan az álmában, tüsszent és felébred.*

FIATAL NŐ ...! Ki ebből a házból! Maga! Kifelé! William, kergesse ki. William.

*Megfordul, hogy fölébressze Williamet. Üres az ágy.*

Micsinált vele? Majd behozom én. Majd ad ő magának! Megnyuvasztja magát!

*Kiszalad az istállóhoz. Megközelíti az ajtót, megáll, fülel, fölemeli a kezét, hogy kopogjon. Mielőtt kopoghatna, WILLIAM hangja hallatszik.*

WILLIAM Jól van, édes. Szép kislány vagy. Jó kislány vagy.

*FIATAL NŐ ellágyul, leejti a vállát. Boldogan, megkönnyebbülten mosolyog.*

FIATAL NŐ           Édes Úristen az Égben, megjött a csikó. Ó. Köszönöm.

*Újra WILLIAM lágy, meleg hangja. Nő élvezettel hallgatja.*

WILLIAM           Nyugodtan... szépen, lassan... Szép kislány vagy, szép kislány vagy. Ó, édesem.

*Bentről női nevetés hallatszik. FIATAL NŐ az istálló ajtajára bámul. Újra a nevetés. Beszalad a házba, GILBERTet keresi. Ruhájáért megy, aztán ki a házból, el.*

## **Tizenkettedik jelenet**

*Vidéki táj.*

*Alkonyat előtt.*

FIATAL NŐ           Mikor visszajön a nap, a meleg szél az arcomba fúj majd. Mikor fölnézek, látni fogom az égen a fényesen sütő napot. A felhők... fehérek lesznek. A búza... az erős búza nőni fog a jó földön. A madár dalolni fog a sudár fán. A sudár fa... áll majd, és a meleg szél rázni fogja a leveleit. A nyúl szalad majd a jó földön, ahol az erős búza nő. Új nap kezdődik majd, véget vet az estének. Eltűnik az este.

## **Tizenharmadik jelenet**

*GILBERT háza.*

FIATAL NŐ           Gazember! Nyissa ki! Vegye le rólunk!

GILBERT           ...Te vagy ott, paraszt? Sose nyúltam hozzá. Sose is nyúlnék. Tudom, hogy a tiéd.

FIATAL NŐ           Tudja maga, hol van ő, molnár. Maga ígázte meg. Én vagyok itt csak. Én vagyok itt csak, mocsok. Nyissa ki az ajtót! Itt állok, amíg kinyitja, ember. *(Kinyílik az ajtó.)* Vegye le rólunk, molnár! Vegye le!

GILBERT           Mit akarsz?

FIATAL NŐ           Vegye le a bűbáját rólam meg az emberemről. Micsináltunk?

GILBERT           Bolondokat beszélsz.

FIATAL NŐ           Irgykedik miránk! Látom én immár. A szemében.

GILBERT           Eridj haza.

FIATAL NŐ           Idecsódítem a falut. Ezzel csinálja, he? Cselvető. Víz lemosta. Nem lehet erős bűbáj. Belement a fejembe. Belemászott. Nevetett. Lisztet szórt miránk. Maga ördögössége ez. Kibájolta őt az istállóba. Asszonynevetéssé bájolta a maga nevetését. Megszűnt immár?

*Beszéd közben eltépi a papírt.*

GILBERT           Asszonynevetés?

FIATAL NŐ           Megszűnt már? Mondja meg, molnár.

GILBERT            Benéztél az istállóba, csődörné?

FIATAL NŐ           Nem néztem én tovább a cselvetéseit.

GILBERT            Asszonynevetés. Ha, ha.

FIATAL NŐ           Vegye le rólunk, molnár... Kérem. Könyörgök magának. Hálni akar velem? Legyen. Hagyjon minket békibe akkor. Tessék. Élvezet magának idelentről, molnár.

GILBERT            Keljél fel... Annyi kell, hogy megcsókoljalak csak.

*Nő odamegy, hogy megcsókolja. Férfi elvész a csókban, a nőben.*

FIATAL NŐ           Megszűnt már, ó... Lejött rólunk, molnár, he? *(Férfi megvonja a vállát.)* Mi az? Lejött rólunk.

GILBERT            Nemtom. Meg akartalak csókolni csak. Egyetlen bűbáj, amit tudok.

*Ahogy vigyorog, FIATAL NŐ hevesen megüti, elesik.*

FIATAL NŐ           Ó, veszéjtse el az Isten hidege ezt az embert. Sátán!

GILBERT            BASZÓDJÁL EL! Nincsen nekem ördögösségem! BASZÓDJÁL EL! Baszódjál vissza a néma faludba. Baszódjál vissza ahhoz a mohó uradhoz. És fuss! FUSS!! Rajtaéred a Robertson lányt még, amint az urad ernyedt dorongját nyalogatja.

FIATAL NŐ           közben kihátrál. Férfi becsapja az ajtót. Nő nem mozdul a ház elől.

## Tizennegyedik jelenet

GILBERT háza.

*Sokkal később. FIATAL NŐ még mindig odakint. GILBERT kijön, hogy ráterítsen egy takarót. A nő megfordul és besétál a házba, leül az asztalhoz, felveszi a tollat, elkezd írni a papírokra.*

## Tizenötödik jelenet

Gilbert házában.

FIATAL NŐ *álomból ébred az asztalnál, észreveszi magán a férfi takaróját.*

GILBERT            Este van. Jobb minden ágy nál az a puha papír. Lefekszek rá magam is néha.

FIATAL NŐ           Mit keresek én itt? Micsinált velem?

GILBERT            Semmit se. Magadtól fogtad meg a tollat.

FIATAL NŐ *ránéz a tollra, meglátja a papírt, olvas.*

FIATAL NŐ

„Ez vagyok én. Élek immár. Mások is éltek, több akarattal. Ide születtem, mert Isten így akarta. Hagyta, hogy anyámban kucorogjak, míg meg nem láthattam mindent, ami az Ő világa. Mindent amit látok és tudok, Isten tette a fejembe. Minden amit teremtet, ott van minden nap, napkeltétől napnyugtáig, földtől égitől. Nem lehet megérinteni vagy megfogni, ahogyan én megérintek egy asztalt, vagy megfogom egy ló kantárszárát. Nem lehet eladni, vagy megfőzni. Ott van a világa a szemem előtt. Csak annyit kell tennem, hogy neveket döfök abba, ami ott van, ugyanúgy ahogyan a késemet döföm egy tyúk hasába. Így tudom meg, hogy Isten ott van. Ránézek egy fára, és azt mondom fa, aztán tovább sétálok. De több a fából ami az Isten, és nincsen nevem arra. Minden nap többet akarok tudni. Egy pocsót, amin keresztüllátok. Egy fát, amikor fújja a szél. Egy répát, ami édesebb, mint a többi. A hideg földet a kő alatt. Egy fáradt ló meleg leheletét. Egy ember arcát este munka után. A hangot, amit egy nő hallat, amikor senki se hallja. Tudom, hogyan kell rájönnöm a nevekre magamtól. Állnom kell, és közről néznom mindent, és Isten megjutalmaz. Így ismerem meg majd jobban az Istent. A falu hazudott. William hazudott. Nem azért, mert méltatlan vagyok. Nem azért, mert fiatal vagyok, és ők öregek. Isten semmit sem adott nekik. Tudom ezt már. Látom Williamet, ahogy szántja a földet. Nincsen nevem arra, ami a fejemben van. Nem irigység. Több, mint irigység. Nem rémiszt meg. Közről kell néznom, hogy fölfedezzem, mi az. Mindent ami a fejemben van, Isten rakta oda. Minden meglévő nevem közelebb fog vinni hozzá.”

*Fölveszi a tollat, és megint írni kezd.*

„Nem irigység. Nem. Mi az? Mi ez a dolog? William.” *(Befejezi az írást.)*  
Mondja, hogy nem maga csinálta ezt.

GILBERT

Nem.

FIATAL NŐ

Nem vergődök, nem szenvedek. Akkor Isten az. Isten az.

*Ledobja a pokrócot, az ajtóhoz sétál, ránéz a férjira, kimegy. A férfi bámul arra, amit a nő írt.*

## Tizenhatodik jelenet

*Kunyhó. Este.*

WILLIAM *ágyban.* FIATAL NŐ *fölkötte áll.*

WILLIAM

...Te vagy? Az? ...Asszony...?

FIATAL NŐ

Igen, William.

WILLIAM

Hogya... Merre voltál?

FIATAL NŐ

Az utolsó földön.

WILLIAM

He?

FIATAL NŐ

A legmesszebbiken. Mondtam, hogy kimegyek oda egy napon. Visszajövök, és megmondom magának, mit láttam.

WILLIAM

Teljes nap elváltál, asszony...

FIATAL NŐ Imádkoztam teljes nap.

WILLIAM Minek?

FIATAL NŐ Minekünk, William. Minekünk imádkoztam, meg annak, amink van. Annyira szép volt, hogy imádkoznom kellett, William. Minél hosszabban, Isten annál jobban megjutalmaz. Teljes aratásért imádkoztam, William.

WILLIAM Az jó.

FIATAL NŐ És a lovakért, hogy erősek maradjanak.

WILLIAM Ez a helyes imádság.

FIATAL NŐ És a kancáért. Imádkoztam érte.

WILLIAM Csikó a hét végére itt lesz.

FIATAL NŐ Nem akarom, hogy fájjon neki többet. Vagy hogy nyögjön. Ahogyan nyög.

WILLIAM Szólsz nekem, ha még egyszer kimégy oda.

FIATAL NŐ Szólni fogok.

WILLIAM Itten lakol, itten is maradsz. Nincsen olyan, hogy elmégy, oszt semmit se szólsz.

*Odamegy a nőhöz, átöleli.*

Jó fogni téged, asszony. Egész falut átkutattam érted. „Nem láttad az asszonyomat?” „Nem láttad az asszonyomat?”

FIATAL NŐ Mit montak?

WILLIAM Senki se látott.

FIATAL NŐ Milyen messzi jött ki a faluból, William?

WILLIAM Nem mehettem messzi. Földem van, amit szántani kellett. És felhúзва immár az új malomkő, készen a hengerítésre holnap.

FIATAL NŐ Holnap?

WILLIAM Ezér kellett, hogy visszajöjjél. Ez a mi első „kőhengerítésünk” mint férj és feleség. Kelletek nekünk embereknek ti asszonyok, hogy ránk kiáltsatok. No, gyere az ágyba, asszony.

FIATAL NŐ El kellett menjek, William. Meg kellett nézzem ezt a földet. Olyan, akár én. Gyönyörű föld.

WILLIAM Megmontam én. No gyere ide, asszony, gyere ide.

FIATAL NŐ Nem kell megmosakodnia lefekvés előtt, William?

WILLIAM Nem.

FIATAL NŐ Mosakodott már?

WILLIAM Nem volt itt, aki segített volna asszony. Nem veszel magadra durvaságot és verejtéket egy éjszakáig?

*Később este.*

GILBERT újra megjelenik. FIATAL NŐ élvezettel mocosog az ágyon, nyitva a szeme. Átmegy a szobán, hogy lisztet vegyen ki a zsákból, magára dörzsöli. WILLIAM felkiált álmában.

WILLIAM           Uuuáááá! Ú...ó.

GILBERT *eltűnik. A nő visszatér az ágyhoz.*

FIATAL NŐ       William.

GILBERT         Ó... Nem hallod, asszony? Hullik le rólad. Ó.

FIATAL NŐ       Micsoda?

GILBERT         Bőr... a bőröd... Rajtad volt a kezem, hozzád értem, és lejtött... mint a marha bőre. Szárazon. Ó. Melegen téptem le. Mindenütt likas maradtál, és... a szemed nem nyílott ki sose. Nem hallod, asszony? A tépést. Ó. Nem hallod? Ó. Vízet.

*Botladozva elmegy. A nő lefekszik.*

## Tizenhetedik jelenet

*Falu. Kőfaragó előtt.*

*Falusiak zaja. WILLIAM és FIATAL NŐ.*

WILLIAM         Nézd ezt a követ! Nézzed, mekkora. Kőfaragó! Büszke lehet terád a falud. Legjobb kő ez, amit valaha faragtak. Legjobb ideje az évnek ez. Együtt az egész falu. Isten tudja. Ő adta oda ezt a napot nekünk. A sütő napot és a nyugati szelet. Ez az, amit kértünk. Készüljél, te molnár, aki egyedül üldögélsz a malmokban. Mikor a kő görögni kezd, dörögni kezd a föld! Vigyázzál, asszony, ne zsibbadj, asszony. Kiáltás a te köemberedre rá.

## Tizennyolcadik jelenet

*Malom előtt.*

*FIATAL NŐ és WILLIAM üldögélnek, miután az új malomkő a helyére került. GILBERT egy kis hordó whiskyvel jön.*

WILLIAM         Mit akarsz, molnár? Pihenünk mostan.

GILBERT         Megköszönni a falunak a munkát és a verejtéket.

WILLIAM         Magunknak hengerítjük a követ, molnár. Liszttel lehet a bérünket megfizetni csak.

FIATAL NŐ       És a kenyereinket is abból sütjük csak.

GILBERT         Kihörpinted egy molnár hálakortyát?

WILLIAM         Mások kihörpintették?

GILBERT         Volt aki igen, volt aki nem.

WILLIAM         Megpróbálom az itókádat, molnár.

FIATAL NŐ       William, hagyja hogy ő igyon először.

GILBERT *iszik, odakínálja WILLIAMnek.*

GILBERT Gyönyörű egy kő... több mint kő - műemlék. Második templom. Félig életből, félig szerelemből lett kifaragva.

FIATAL NŐ És ki kapja? A legméltatlanabb.

WILLIAM *nevet.*

GILBERT Az asszonyod is iszik egy kortyot?

WILLIAM Iszol, asszony?

FIATAL NŐ Iszok. Víz ez, nem whisky. Gyöngé és hideg.

WILLIAM Asszonynak igaza van.

FIATAL NŐ Mosakszik benne, molnár? Úgy főzi?

GILBERT Magam csinálom. Idekint.

FIATAL NŐ Senki se segít meginni, azér.

WILLIAM Iszok még. Megszabadítalak tőle.

FIATAL NŐ Jó whiskyt akar, molnár, jöjjön a faluba. Vegyen tőlünk.

WILLIAM El innen immár, molnár. Hagyjon minket.

FIATAL NŐ *hirtelen a földre zuhan.*

WILLIAM Asszony...? Asszony! Micsináltál vele, molnár?

GILBERT ...Én semmit se csináltam.

WILLIAM Ha te voltál, megnyuvasztalak.

GILBERT Esküszöm neked, paraszt.

WILLIAM Asszony... (*Megérinti az arcát.*) Ostoba asszony. Ostoba. Teljes napig álldogálni a földeken. Túl sokat imádkozni, nem enni semmit. Minekünk dolgunk van még. Nem akarsz összetörve látni a régi követ?

GILBERT Nem, paraszt. Meg akarom tartani.

WILLIAM Nem. Öreg az. Vége van immár. Férfimunka ez.

GILBERT Kérlek, paraszt. Meg akarom tartani. Utolsó kő volt, amit együtt forgattunk a feleségem meg én. Jól szolgált engem. Jól szolgálta a falut.

WILLIAM Hova akarsz, molnár? Ágyad mellé hengerítsük?

GILBERT Ház mögött van egy csűr. Állítsátok oda a túlsó falhoz.

WILLIAM Eh.

GILBERT Hosszú séta hazáig. Van egy tűzhelyem odabent. Az asszonyod jobban lenne a melegénél.

WILLIAM Vigyed be, ha bírod. Tudod, ez munka, molnár. Cipelni egy nőt.

GILBERT Köszönöm még egyszer, paraszt.

WILLIAM Megmontam. Nem kell a köszöneted. Állni fogsz, mire visszajövök, asszony.

WILLIAM *elmege.* GILBERT *utána kiált.*

GILBERT           Paraszt! Mondjad meg az embereidnek, hogy fogják be az orrukat. A csűr a budim.

*Odafordul, hogy lássa ahogy FIATAL NŐ föláll. Mind a ketten elsétálnak.*

## **Tizenkilencedik jelenet**

GILBERT háza.

FIATAL NŐ *az ágyon, GILBERT mellette. WILLIAM bejön.*

WILLIAM           Asszony? Lábra. A falu eltűnt. Asszony. Semmid sincs neki, molnár? Pénzt adok érte.

GILBERT           Semmim sincsen.

WILLIAM           Este van, asszony. Aludnom kell. Lovad sincsen, molnár?

GILBERT           Nincsen szükségem rá. Aludjál itt vele.

WILLIAM           Saját ágyamon bírok aludni csak.

GILBERT           Cipeljed haza magad.

WILLIAM           Két malomkő meg a whiskyd után? *(Körülnéz.)* Hol üldögélsz este?

GILBERT           Tűz előtt, ahogyan te.

WILLIAM           És micsinálsz?

GILBERT           Főzök. Bagózok. Olvasok.

WILLIAM           Minek teneked az a sok könyv?

GILBERT           Ha befejezek egyet, nekikezdhettek egy újnak.

WILLIAM           Ezér állítottad úgy sorba oda őket ? Ne riháncoljanak úgy? Semmi más nincsen itt. Többet is akarnál még, he?

GILBERT           Többet miből?

WILLIAM *jelzi, hogy a FIATAL NŐre gondol.*

...Ember vagyok, akár te.

WILLIAM           Te molnár vagy, molnár. Nem vagy olyan, akár én. Semmiben se vagy olyan, akár én.

GILBERT           Különleges asszony akar csak megismerni egy molnárt. Legtöbb azt hiszi, döglött pondró van a nadrágunkba.

WILLIAM           Több annál molnár. Több annál, ami a nadrágba van. Több gyűlölet annál. Merre voltál?

GILBERT           Nem érdekel már engem, paraszt.



WILLIAM Imádkoznod kell, hogy közülünk való lehessél, molnár. Egész környék után. Futnak még a gyerekek is előled. Kérdezted már mér van ez? Megkapod a búzánk egy részét az örletésért. Törvény ez. De téged mi jobban utálunk a törvénynél. Buták és kegyetlenek vagyunk. Vakok. Jobban utálunk téged mindennél, aminek a nevit tudom. Mér van ez, molnár? Mér van ez így? Molnárlány volt az asszonyod is, igaz? Az kellett legyen. Szeretett ő téged?... Szeretted te őt? Mikor láttál asszonyt itt utoljára, molnár? Hanyatt feküdni. Mi van a fejedbe, ha ránézel? Nézzél rá. Nézzed. Egy új világ. Emlékszel a színére, hogy milyen kese, hogy hogyan nyeli a lélegzetedet el? Friss föld. Ködszitalás. Követ körbenövő fű. Emlékszel a szagára? Emlékszel az erejére? Ahogy azt képzeled, elpusztítod őt a testeddel, és új földet teremtesz, Isten vagy. Emlékszel rá, ahogy feléd fordul? Ahogy elveszejt téged? A lába. A nyaka. A hasa. A karja. A melle. Nem jó szavak ezek, molnár. Ki adta ezeket? Sohase ugyanazok, akár egy emberé. Sohase. Az asszonymak nincsen lába. Nincsen neki karja. Több van neki annál. Vannak neveim rá. Saját neveim. Ő ismeri őket. Senki más.

GILBERT Szerettem a feleségem.

WILLIAM *(nevet)* A falu kivette magából ezér a beszédér.

GILBERT Miért?

WILLIAM Templomba jársz te is, ahogy én.

GILBERT Sose figyelek.

WILLIAM „Az isteni dicsőség Istené, nem az Ő teremtményeié.” Ezt mondják mostan. Pisálnom kell. Elhiszed te ezt, molnár? Isteni dicsőség Istené, nem a teremtményei.

GILBERT Nemtom.

WILLIAM Az ottan nem Isten? Nézzed. Nem az? Túl régóta vagy te anélkül. Nézzed. Emlékezzél.

GILBERT Te asszonyod.

WILLIAM Én földműves vagyok, molnár. Elfárad a föld, ha folyton forgatod. Parlagon kell hagyni. Mindig új földekbe kezdeni. Több Isten kell.

GILBERT Tudod, hol a csűr. Menjél a folyó hangja után.

WILLIAM Bolond vagy, ha azt hiszed, kimegyek ebbe a feketeségbe.

*Fog egy gyertyát, kimegy. FIATAL NŐ felül, az ajtóhoz megy, kimegy. GILBERT követi.*

## Huszedik jelenet

*Csűr.*

WILLIAM *használja a budit. Gyertyafényben a régi malomkő. FIATAL NŐ és GILBERT kiemelkednek mögüle. Meglökik a követ.*

## Huszonegyedik jelenet

GILBERT háza.

GILBERT és FIATAL NŐ egymással szemben, lassan vetkőznek, nézik egymást. A csűrből WILLIAM gyenge halálkiáltásai. A kiáltások elhalnak. Odasétálnak az ágyhoz.

## Huszonkettedik jelenet

GILBERT háza

*Utána.* FIATAL NŐ és GILBERT együtt fekszenek.

FIATAL NŐ Egy szót se szólt.

GILBERT Vártam, hogy abbahagyja.

FIATAL NŐ Kicsoda? Csikós William? A falusi paraszt? Hallgassa csak. Nincsen ő többé. Beszélhet immár.

GILBERT Mondjad meg, mi van a fejedbe.

FIATAL NŐ Maga. Mocsok. Sátánfajzat. Bitang molnár. Mér?

GILBERT Nekem van itt valami, valami...

FIATAL NŐ Micsoda?

*Szünet.*

Nézzed. Jön föl a nap.

GILBERT Akárcsak tegnap.

FIATAL NŐ Sose láttam a malomból. Sose láttam ezeket a színeket. Ez van a maga fejébe. Nézze csak. Isten az, Ő ad többet nekünk mindabból, ami Ő. Nézze csak. Új világ előttünk. Azon a reggelen, amikor ideszaladtam, azt mondta, azt kiabálta... Baszódjál... El.

GILBERT Baszódjál el.

FIATAL NŐ Soha senki nem mondta ezt nekem. Soha nem hallottam azelőtt.

GILBERT Első eset, hogy ezt mondtam.

FIATAL NŐ Mit jelent?

GILBERT Nemtom. Piacon kiabálták. Egy Biblia árus Németországból. Egy fiú lepisálta neki a bódéját.

FIATAL NŐ Baszódjál. El. Enyimé immár.

GILBERT Azelőtt, ott állt... azt mondta, az embered azt mondta: „Mi van a fejedbe, molnár, ha ránézel?” Hallottad? A feleségemet láttam. Az asszonyt, aki a feleségem volt. Aztán ott voltál. Itt bent. A fejembe. Ruha nélkül. Nyomtál. Izzadtál. Nyögtél, akár a szél. Nyitva a szemed, nyitva a karod, a szájadban voltam, az öledben, a hajadban. Isten tett oda téged? Másmilyen volt a testem, mint bármi amit ismertem életemben. Isten csinálta ezt? Nem... Nem Isten. Amit az embered mondott. Az ő szavai.

FIATAL NŐ Nem.

GILBERT Az ő szavai miatt csináltam.

FIATAL NŐ Minden szava hazugság.

GILBERT A saját fejembe. Én voltam.

FIATAL NŐ Nem. A földműves nem látott. Semmit se tudott. Semmire se hajazok én. Maga látta azt.

GILBERT Én voltam.

FIATAL NŐ Maga látta azt. Mondja, hogy maga látta azt.

GILBERT Nem Isten. Én. Nem érted, asszony?

FIATAL NŐ Nem.

GILBERT Bent a saját fejembe.

FIATAL NŐ Hagyja ezt abba. Ez ő. Ez ő.

GILBERT Hova mégy?

FIATAL NŐ El kell temetni a földművest. Betömni földdel a száját.

GILBERT Ássuk el itt?

FIATAL NŐ Majdnem világos van. Vissza kell mennem a faluba.

GILBERT Azér amit mondtam. Az Istenedről.

FIATAL NŐ Nem. Meg kell mondjam nekik. William elment. Ágy üres és hideg. Földek üresek. Istálló üres.

GILBERT Eljönnek értem akkor is - a falud.

FIATAL NŐ A gyűlölt molnárér.

GILBERT Nem bírnak élni a parasztjuk nélkül.

FIATAL NŐ Nem. Elhagyott engem. Jobb asszonyt keresett magának. Elment az estébe. Ülök egyedül a tűznél. Nézem a könnypocsétámat. Én vagyok a törtszívű asszony. Ó

GILBERT Mennyi ideig?

FIATAL NŐ Meddig? Amíg el nem hiszik.

GILBERT És azután?

FIATAL NŐ Lakjak a malomba?

GILBERT Lakjak a faluba?

FIATAL NŐ *elmegy.*

Nem Te vagy az. Én vagyok.

## Huszonharmadik jelenet

*Istálló.*

FIATAL NŐ *kihúzza a kancából a kiscsikót.*

FIATAL NŐ Sss... Ne félj. Érezd a kezemet. Meleg kezek. William asszonya. Jóbarát. Erősen. Nyugodtan. Úgy. Lélegezz most. Sss... Itt jön. Nyomjál, szívem, nyomjál. Feje, nyaka. Szeme. Nyomjál egy utolsót. Sss... Úgy. Úgy. Nézzed, mamácska... Élet. Új ló a világban.

## Huszonnegyedik jelenet

*Földek. Nappal.*

*Valamivel később. FIATAL NŐ áll, körbepillant. Halkan beszél maga elé. GILBERT megjelenik.*

GILBERT Vége a napnak. Nem mégysz vissza a többi falubelivel? Azt mondják, senkihez se szólsz. Hallottam, ahogy meséltek rólad a malmomnál. Dolgozik a földeken. Gondot visel a lovakra. Ül a házában este. Szót se szól.

FIATAL NŐ Mér beszélnek akármelyikkel? Falu hitt nekem.

GILBERT Törtszívű asszony.

FIATAL NŐ Elmontam, amit el kellett.

GILBERT Nem jöttek el értem.

FIATAL NŐ Nem futott el.

GILBERT Üres malmot talál a falu holnap.

FIATAL NŐ Hova tűnt a molnár?

GILBERT Városba, ami nem hív molnárnak.

FIATAL NŐ Messzire kell mennie.

GILBERT Többet látok majd a világból. Láttam ezt mind. Tudom ezt mind. Semmi se maradt nekem. Itt van bent minden, amim van.

FIATAL NŐ Elmásulnak a dolgok mindig amikor rájuk nézek.

GILBERT Látlak még mindig. Minden reggel amikor felkelek. Hallom a szavait még mindig.

FIATAL NŐ Annyi név. Megtanulom mindet.

GILBERT Többet akarok. A városban könyv van és toll és papír. Olyanoké, akik ott hagyták a falut. Beszélnek álló nap mindent a világon.

FIATAL NŐ Ezt mondták magának?

GILBERT Valamit muszáj elhinni.

FIATAL NŐ      Új dolgok vannak a fejembe. Mindig amikor nézek. Új nevek. Nem kell nekem a máshol.

GILBERT      Többet is mond a falu még.

FIATAL NŐ      Mit?

GILBERT      Hogy kihúztad a kis lovat egyedül.

FIATAL NŐ      Lovak bíznak bennem immár.

GILBERT      Megnézted közelről?

FIATAL NŐ      Gyönyörű ló. Fürge és erős.

GILBERT      Falu azt mondja, William az. Azt mondják, Csikós William fut a földeken.

FIATAL NŐ      Többet mondanak annál. Aszongyák, boldogabb most, mint valaha volt. Falu igazat mond. A Csikós boldogabb.

GILBERT      Tessék, csődörné. Írd le amit tudsz most. Írd amit látsz.

*Odaadja neki a tollat. Elmegy.*

FIATAL NŐ      Új molnár kell a falunak.

*Vége*